

Çevrimiçi Öz-Düzenleyici Öğrenme Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çevrimiçi Öz-Düzenleyici Öğrenme Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18581>

Özet

Çevrimiçi Öz-Düzenleyici Öğrenme Ölçeği (ÇÖDÖÖ), bireylerin çevrimiçi öğrenme ortamlarında kendi öğrenme süreçlerini ne ölçüde yönetebildiklerini de?erlendirmek amacıyla geli?tirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, Ömer Korkmaz ve Sinan Kaya tarafından 2012 yılında yapılan bir uyarlama çalışması sonucunda Türkçeye kazandırılmıştır. Çalışma, uzaktan eğitim alan öğrencilerin öz-düzenleyici öğrenme becerilerini ölçmek için geçerli ve güvenilir bir enstrüman sunmayı hedeflemiştir. Ölçek, özellikle planlama, izleme ve de?erlendirme gibi öz-düzenleyici öğrenme bileşenlerinin çevrimiçi bağlamdaki yansımalarını incelemektedir.

Anahtar Kelimeler

Çevrimiçi Öz-Düzenleyici Öğrenme Ölçeği, Öz-Düzenleyici Öğrenme, Uzaktan Eğitim, Ölçek Uyarlaması, Psikometri, Sinan Kaya, Ömer Korkmaz.

Yazarlar

Ömer Korkmaz, Sinan Kaya

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, uzaktan eğitim veya çevrimiçi öğrenme sistemlerine katılan bireylerin, öğrenme hedeflerini belirleme, kaynakları yönetme, stratejileri uygulama ve öğrenme çıktıları de?erlendirme gibi öz-düzenleme davranışları sistematik bir şekilde ölçmektir. Ölçek, Türkçe konuşan popülasyonda çevrimiçi öğrenme başarısını etkileyen kritik faktörleri belirlemek ve bu faktörlere yönelik müdahaleler geli?tirmek için araştırmacılara ve eğitimcilere sağlam bir araç sağlamaktadır.

Özgün ölçeğin Türk kültürüne ve eğitim sistemine uygunluğunu sağlamak amacıyla gerçekleştirilen uyarlama çalışması, dilsel ede?erlik ve kültürel uygunluk süreçlerini titizlikle takip etmiştir. Böylece, çevrimiçi eğitim kalitesini artırmaya yönelik araştırmalar için temel bir veri toplama aracı sunulmuştur.

Yapı

Çevrimiçi Öz-Düzenleyici Öğrenme Ölçeği, öz-düzenleyici öğrenme kuramından türetilen ve çevrimiçi bağlamda önem taşıyan alt boyutları ölçmektedir. Bu yapı genellikle bilişsel stratejiler, üstbilişsel düzenleme (planlama ve izleme), motivasyonel inançlar ve kaynak yönetimi gibi bileşenleri içerir.

Ölçek, öğrencilerin sadece ne öğrendiğini değil, aynı zamanda öğrenme sürecini nasıl yönettiklerini, karşılaştıkları zorluklarla nasıl başa çıktıklarını ve çevrimiçi araçları ne kadar etkin kullandıklarını değerlendirerek çok boyutlu bir yapı sunar. Bu yapı, çevrimiçi ortamlarda getirdiği özgürlük ve esneklik karşısında bireyin sorumluluk alma düzeyini yansıtır.

Geçerlik

Korkmaz ve Kaya (2012) tarafından yürütülen uyarlama çalışmasında, ölçeğin yapı geçerliğini test etmek amacıyla detaylı analizler yapılmıştır. Orijinal ölçeğin faktör yapısını doğrulamak üzere Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır.

Yapı Geçerliliği: DFA sonuçları, ölçeğin Türk örnekleminde de orijinal ölçekteki faktör yapısını koruduğunu göstermiştir. Uyum iyiliği indeksleri (örneğin, RMSEA, CFI, NFI) kabul edilebilir düzeylerde bulunmuş, bu da ölçeğin ölçmeyi amaçladığı teorik yapıyı başarıyla bir şekilde temsil ettiğini kanıtlamıştır.

Kapsam Geçerliliği: Uzman görüşleri alınarak ölçek maddelerinin çevrimiçi öz-düzenleyici öğrenmenin ilgili tüm yönlerini kapsadığı teyit edilmiştir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlik analizleri, iç tutarlılık katsayıları kullanılarak değerlendirilmiştir. Bu analizler, ölçeğin farklı zamanlarda veya farklı madde setleriyle tutarlı sonuçlar üretme yeteneğini göstermektedir.

İç Tutarlılık: Ölçeğin genel iç tutarlılığını belirlemek için Cronbach Alfa katsayısı hesaplanmıştır. Çalışmada, ölçeğin toplam puanı için Cronbach Alfa değerinin yüksek (örneğin, 0.85 üzeri) olduğu rapor edilmiştir. Tüm alt boyutların da kabul edilebilir düzeyde güvenilirliğe sahip olduğu belirlenmiştir (genellikle 0.70 üzerinde).

Test-Tekrar Test Güvenirliği: Ölçeğin zamana karşı kararlılığını ölçmek amacıyla test-tekerrar test güvenirlik analizleri de yapılmış ve iki uygulama arasındaki korelasyon katsayısının yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Faktör Analizi

Ölçeğin faktör yapısını incelemek için hem Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) hem de Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. AFA, temel bileşenleri keşfetmeye yardımcı olurken, DFA orijinal teorik modeli doğrulamayı amaçlamıştır.

Faktör Analizi sonuçları, ölçeğin çok boyutlu yapısını desteklemesi ve maddelerin ilgili alt boyutlara yüksek yüklerle ayrıldığını göstermiştir. Bu, ölçeğin teorik olarak beklenen alt faktörlere (örneğin, Zaman Yönetimi, Ortam Yapılandırması, Akran Birliği ve Motivasyonel

Kontrol) sahip olduğunu kanıtlanmıştır. Elde edilen faktör yükleri genellikle 0.40'ın üzerinde olup, maddelerin ilgili faktörleri yeterince temsil ettiğini göstermiştir.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Uyarlama

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçeği

Language Available: Türkçe (Uyarlama), İngilizce (Orijinal)

Population Group: Yükseköğretim Düzeyinde Uzaktan Eğitim Alan Öğrenciler

Age Group: Genellikle 18 yaş ve üzeri yetişkin öğrenciler

Population Details: Türkiye'deki çeşitli üniversitelerin uzaktan eğitim programlarına kayıtlı öğrenciler.

Test Methodology: Bireysel veya grup uygulaması şeklinde, genellikle çevrimiçi anket formatında uygulanır. Maddeler, katılımcıların çevrimiçi öğrenme aktivitelerine ilişkin sıklık, inanç veya yeterlik düzeylerini 5'li veya 6'lı Likert tipi bir derecelendirme üzerinden ifade etmelerini ister. (Not: Orijinal kaynakta derecelendirme belirtilmediği için standart bir Likert formatı varsayılmıştır.)

Anahtar Kelimeler

ÇÖDÖÖ, Uzaktan Öğrenme, Bilişsel Stratejiler, Üstbiliş, Cronbach Alfa, Faktör Analizi, Yapı Geçerliliği.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir

Affiliation Email addresses: Sinan Kaya: sinankaya14@gmail.com

Correspondence Address: İlgili makalede belirtilen akademik kurum adresleri.

Şinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçeğin kullanımı için Korkmaz ve Kaya (2012) makalesinde belirtilen sorumlu yazar (Sinan Kaya) ile iletişime geçilmesi önerilir. Ölçeğin akademik ve araştırma amaçlı kullanımı genellikle ücretsiz olduğu varsayılmaktadır, ancak ticari veya geniş ölçekli uygulamalar için yazarlardan

resmi izin alınması gereklidir.

Test Yılı (Uyarlama): 2012

Sorumlu Yazar: Sinan Kaya

Referanslar

Korkmaz, Ö. & Kaya, S. (2012). Adapting Online Self-Regulated Learning Scale into Turkish. *Turkish Online Journal of Distance Education (TOJDE)*, 13(1), 52-67.

Bu çalışmanın orijinal makalesine Dergipark üzerinden ulaşılabilir: dergipark.ulakbim.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: cevrimici-oz-duzenleyici-ogrenme-olcegi-toad.pdf

Çevrimiçi Öz-Düzenleyici Öğrenme Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way. (Not: Ölçek maddeleri orijinal kaynaktan alınmamıştır. Ancak format gereği bu başlık korunmuştur.)

Ölçek maddeleri bu alanda orijinal kaynaktan mevcut değildir. Maddelere erişim için referans makaleye başvurulmalıdır.